

13.06.2011

EDUSKUNTA

Viite

Asia

Komission tiedonanto ja maakohtaiset suositukset neuvoston suosituksiksi

U/E-tunnus:

EUTORI-numero: EU/2011/1193

Ohessa lähetetään perustuslain 97§:n mukaisesti selvitys komission tiedonannosta ja maakohtaisista suosituksista neuvoston suosituksiksi.

Asia on ollut EU-ministerivaliokunnan kirjallisessa menettelyssä 10. – 13.6.2011.

Osastopäällikkö

Tuomas Sukselainen

LIITTEET VM:n muistio VM2011-00426

Asiasanat	talouspolitiikka, työllisyys
Hoitaa	TEM, VM
Tiedoksi	EUE, OKM, SM, STM, UM, VNEUS, YM

KO

Kerola Hannele

09.06.2011

Viite

Asia

Komission tiedonanto ja maakohtaiset suositukset neuvoston suosituksiksi

Tausta

EU:n perussopimuksen mukaan jäsenmaat pitävät talouspolitiikkaansa ja työllisyyden edistämistä yhteistä etua koskevana asiana. Jäsenmaat sovittavat talouspolitiikkansa yhteen neuvostossa ja pyrkivät kehittämään yhteen sovitettua työllisyysstrategiaa.

Perussopimuksen mukaan neuvosto hyväksyy jäsenmaille ja unionille talouspolitiikan ja työllisyyden suuntaviivat. Jäsenmaat raportoivat vuosittain talous- ja työllisyyspolitiikastaan EU:lle vakaus- tai lähentymisohjelmilla ja kansallisilla Eurooppa 2020-uudistusohjelmilla. Komissio laatii jäsenmaiden kehityksestä kertomuksen, minkä perusteella neuvosto valvoo jäsenmaiden taloudellista kehitystä ja sitä, onko niiden talouspolitiikka hyväksytyjen suuntaviivojen mukaista. Neuvosto myös suorittaa säännöllisesti kokonaisarvioinnin.

Jos komissio havaitsee, että jäsenmaan talouspolitiikka ei ole suuntaviivojen mukaista tai se voi vaarantaa talous- ja rahaliiton moitteettoman toiminnan, komissio voi antaa kyseiselle maalle varoituksen. Neuvosto voi komission suosituksesta antaa maalle tarpeellisia suosituksia sekä talous- että työllisyyspolitiikan osalta. Työllisyys-suositukset ovat aina julkisia. Talouspolitiikkaa koskevat suositukset ovat julkisia vain, jos neuvosto komission ehdotuksesta päättää julkistaa ne.

Talouspolitiikan ja työllisyyden suuntaviivat

Eurooppa-neuvosto hyväksyi uuden kasvu- ja työllisyysstrategian, Eurooppa 2020 – strategian maaliskuussa 2010. Tämän jälkeen neuvosto hyväksyi talous- ja työllisyys-suuntaviivat. Talouspolitiikan kuusi suuntaviivat ovat voimassa vuoteen 2014. Neljä työllisyys-suuntaviivaa vahvistetaan vuosittain, mutta poliittisella tasolla on sovittu, että nykyiset suuntaviivat ovat voimassa vuoteen 2014.

Talouspolitiikan laajat suuntaviivat:

1. Julkisen talouden laadun ja kestävyysvarmistaminen
2. Makrotaloudellisten tasapainottomuuksien poistaminen
3. Epätasapainon vähentäminen euroalueella
4. Tutkimukseen ja kehitykseen sekä innovointiin myönnettävän tuen optimoiminen, osaamiskolmion vahvistaminen ja digitaalitalouden potentiaalin vapauttaminen
5. Resurssitehokkuuden parantaminen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen

6. Liiketoiminta- ja kuluttajaympäristön parantaminen ja teollisen perustan nykyaikaistaminen ja kehittäminen sisämarkkinoiden täyden toimivuuden varmistamiseksi

Työllisyysuuntaviivat:

7. Sekä naisten että miesten työvoimaosuuden kasvattaminen, rakennetyöttömyyden vähentäminen ja työpaikkojen laadun kehittäminen

8. Työmarkkinoiden tarpeita vastaavan ammattitaitoisen työvoiman kehittäminen ja elinikäisen oppimisen edistäminen

9. Koulutusjärjestelmien laadun ja toimivuuden parantaminen kaikilla tasoilla ja korkea-asteen tai vastaavaan koulutukseen osallistumisen lisääminen

10. Sosiaalisen osallisuuden edistäminen ja köyhyyden torjuminen

Kansalliset raportit ja niiden arviointi

Vuoden 2011 alussa käynnistyi uusi ns. eurooppalainen ohjausjakso komission julkaisemalla ensimmäisellä kasvuselvityksellä. Helmikuussa talous- ja rahoitusasianneuvosto hyväksyi eurooppalaista ohjausjaksoa koskevat päätelmät julkisen talouden sopeutuksesta, makrovakaudesta, rahoitusmarkkinoista ja rakenteellisista uudistuksista.

Maaliskuussa Eurooppa-neuvosto hyväksyi julkisen talouden vakauttamisen ja rakenneuudistuksen painopisteet. Etusijalle on asetettava talousarvioiden tervehdyttäminen ja julkisen talouden kestävyys palauttaminen, työttömyyden vähentäminen työmarkkinauudistusten avulla sekä uudet kasvua edistävät toimet. Julkisen talouden vakauttamistoimia on täydennettävä kasvua edistävillä rakenneuudistuksilla. Eurooppa-neuvosto hyväksyi myös laajan talouspoliittisen toimenpidepaketin, jonka tarkoitus on palauttaa luottamus ja saattaa Eurooppa uudelleen kasvu-uralle. Tähän toimenpidepakettiin palataan uudelleen kesäkuun Eurooppa-neuvostossa.

Jäsenmaat raportoivat EU:lle talous- ja työllisyyskehityksestään huhtikuussa. Euromaat kuvasivat julkisen talouden kehityksen vakausohjelmissa ja muut EU-maat lähentymisohjelmissa. Kaikki maat antoivat kansallisen Eurooppa 2020-ohjelmat, joissa kuvattiin talouskasvun edellytykset ja esteet sekä asetettiin Eurooppa 2020 strategian perusteella vastaavat kansalliset tavoitteet.

Suomen vakausohjelma sekä kansallinen Eurooppa 2020-ohjelma hyväksyttiin valtioneuvostossa 6.4.2011.

Komissio arvioi kansallisten ohjelmien perusteella jäsenmaiden julkisen talouden vakautta ja kestävyyttä sekä talous- ja työllisyyspolitiikkaa. Komission 7.6.2011 julkistamia arvioita ja ehdotuksia maakohtaisiksi suosituksiksi käsitellään talous- ja rahoituskomiteassa sekä talous- ja työllisyyskomiteoissa ottaen huomioon sosiaalisen suojelun komitean esittämät kannanotot. Työllisyys-, sosiaalipolitiikka-, terveys- ja kuluttaja-asiain neuvosto käsittelee työllisyys suosituksia 17.6.2011. Talous- ja rahoitusasiainneuvosto käsittelee julkista taloutta ja talouspolitiikkaa koskevia suosituksia 20.6.2011. Eurooppa-neuvosto kokoontuu 24.6.2011.

Vakaus- ja lähentymisohjelmien käsittely

Komission sekä talous- ja rahoituskomitean arvioiden perusteella neuvosto tutkii osana monenvälistä valvontaa, sisältyykö vakausohjelmissa esitettyyn julkisyhteisöjen rahoitusasemalle asetettuun keskipitkän aikavälin tavoitteeseen riittävä varmuusmarginaali liiallisen alijäämän välttämiseksi, ovatko ohjelman perustana olevat taloutta koskevat oletukset realistisia ja ovatko toteutetut ja/tai ehdotetut toimenpiteet riittäviä julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitteeseen tähtäävälle sopeuttamisuralle pääsemiseksi.

Vakaush- ja kasvusopimuksen mukaisesti jäsenmaiden on asetettava vakaus- ja lähentymisohjelmissaan koko julkisen talouden rahoitusasemaa koskeva keskipitkän aikavälin tavoite. Suomen julkisen talouden rahoitus-asemalle on asetettu keskipitkän aikavälin tavoitteeksi 0,5 prosentin rakenteellinen ylijäämä suhteessa kokonaistuotantoon. Vakausohjelmassa arvioidun kehityksen perusteella keskipitkän aikavälin tavoitetta ei tulla saavuttamaan ohjelmakaudella, sillä rakenteellinen jäämä v. 2015 on noin prosentin alijäämäinen.

Neuvosto tutkii lisäksi, helpottaako vakausohjelman sisältö talouspolitiikan kiinteämpää yhteensovittamista ja, onko jäsenmaan talouspolitiikka talouspolitiikan suuntaviivojen mukaista.

Tämän jälkeen neuvosto, komission suosituksesta, antaa lausunnon kuultuaan talous- ja rahoituskomiteaa. Jos neuvosto katsoo, että ohjelman tavoitteita ja sisältöä on vahvistettava, neuvosto voi kehottaa kyseistä jäsenmaata muuttamaan ohjelmansa.

Osana monenvälistä valvontaa neuvosto seuraa erityisesti toteutuneita tai ennakoituja merkittäviä poikkeamia julkistalouden ylijäämälle/alijäämälle vakausohjelmassa asetetusta keskipitkän aikavälin tavoitteesta tai siihen tähtäävästä sopeuttamisurasta. Tarvittaessa komissio antaa jäsenmaalle ennakkovaroituksen. Jos neuvosto myöhemmässä seurannassa toteaa, että jäsenmaan julkisyhteisöjen rahoitusasema edelleen tai enenevästi poikkeaa julkistalouden keskipitkän aikavälin tavoitteesta tai siihen tähtäävästä sopeuttamisurasta, neuvosto antaa kyseiselle jäsenmaalle suosituksen välittömien oikaisutoimien toteuttamiseksi. Suositukset voidaan julkistaa.

Euroalueeseen kuulumattomat jäsenvaltiot laativat vastaavasti lähentymisohjelmat. Niiden käsittely vastaa vakausohjelmien käsittelyä paitsi, että käsittelyn yhteydessä tutkitaan myös, pyritäänkö harjoitetulla politiikalla vakauteen. Näin vältetään reaalisten valuuttakurssien vääristymät ja nimellisten valuuttakurssien liialliset vaihtelut.

Suomelle ehdotetut suositukset

Komission suosittaa Suomea ryhtymään seuraaviin toimenpiteisiin vuosina 2011 – 2012:

1. Komissio kehottaa jatkamaan julkisen talouden vakauttamista käyttäen kaikki ennakoimattomat tulot alijäämän supistamiseen. Lisäksi tulee toteuttaa toimenpiteitä, joilla varmistetaan keskipitkän aikavälin tavoitteen (julkisen talouden 0,5 prosentin rakenteellinen ylijäämä) ylittäminen.

Komission tausta-aineiston mukaan VM:n ennuste vuosille 2011 - 2012 on uskottava. Vuosia 2013 – 2015 koskeva VM:n keskipitkän ajan kasvu-arvio (2 prosenttia keskimäärin vuodessa) on komission mielestä jonkin verran optimistinen.

VM:n keskipitkän ajan laskelman mukaan julkisen talouden rakenteellinen alijäämä vuonna 2015 on noin 1 prosentti suhteessa kokonaistuotantoon ja näin ollen Suomi ei saavuta keskipitkän aikavälin tavoitetta eli julkisen talouden 0,5 prosentin rakenteellista ylijäämää ohjelmakaudella. Komissio pitää puutteena sitä, että vakausohjelmassa ei esitetä sopeuttamistoimia vuosille 2013 – 2015. Keskipitkän ajan sopeuttamistoimenpiteet tulee yksilöidä.

Suomen demograafinen muutos on välitön ja voimakas, minkä vuoksi julkisessa taloudessa on huomattava kestävyysvaje. Suomi kuuluu edelleen julkisen talouden pitkän ajan kestävyys-suhteen keskitason riskin maihin. Kestävyysvahvistamiseksi tarvitaan lisää toimenpiteitä.

2. Komissio kehottaa parantamaan julkisten palvelujen tuottavuutta ja pienentämään kustannuksia. Tämä edellyttää myös rakenteellisia uudistuksia. Vain näin voidaan vastata väestön ikääntymisen haasteisiin.

Komission tausta-aineiston mukaan Suomessa on hyvin pian odotettavassa suuri väestörakenteen muutos. Julkisessa taloudessa on kuitenkin edelleen merkittävä kestävyysvaje. Väestön ikääntymisen seurauksena palvelujen kysyntä kasvaa voimakkaasti, erityisesti kunnissa. Useat tutkimukset ovat osoittaneet, että julkisten palvelujen tuottavuuden paraneminen on viime vuosina ollut heikkoa.

Suomessa on toteutettu useita julkisten palvelujen rakenteiden uudistuksia ja tuottavuutta parantavia toimia. Julkisella sektorilla tehtyjen melko suurten tietotekniikkainvestointien vaikutukset eivät ole vielä näkyneet tuottavuuden paranemisena. Tämä antaa aiheutta olettaa, että investointien ohella tarvitaan muutoksia rakenteisiin ja hallintoon. Julkisten palvelujen tarjonnassa näyttää edelleen olevan mahdollista toteuttaa lisätoimenpiteitä tuottavuuden parantamiseksi ja kustannussäästöjen saavuttamiseksi.

3. Komissio kehottaa kohdistamaan aktiivisen työmarkkinapolitiikan toimenpiteet nykyistä paremmin pitkäaikaistyöttömiin ja nuoriin.

Komission tausta-aineiston mukaan pitkäaikaistyöttömyyden kasvu on huolestuttavaa. Se väheni vuosina 2005 - 2008 merkittävästi, mutta alkoi jälleen kasvaa vuonna 2009. Vuoden 2011 maaliskuun lopussa pitkäaikaistyöttömiä oli 57 400. Määrä on 12 400 suurempi kuin edellisvuonna. Monet pitkäaikaistyöttömistä kuuluvat 55–64-vuotiaiden ikäryhmään.

Vaikka pitkäaikaistyöttömyysaste on Suomessa alle EU:n keskiarvon, sillä on vaikutusta työvoiman tarjontaan tulevaisuudessa ja sosiaaliseen osallisuuteen. Kokemuksen mukaan pitkäaikaistyöttömyys lisää köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen riskiä. Ongelma on Suomessa tunnustettu, mutta tähän mennessä sen ratkaisemiseen ei ole laadittu kattavaa strategiaa.

Kriisin aikana Suomi käytti aktiivisia työmarkkinapoliittisia toimenpiteitä tehokkaasti myös nuorisotyöttömyyden torjuntaan. Vaikka nämä toimenpiteet auttoivat vähentämään nuorisotyöttömyyttä vuosina 2010 ja 2011, nuorisotyöttömyys on edelleen EU:n keskiarvon yläpuolella. Aktiivisten työmarkkinapoliittisten toimenpiteiden tehostamisella ja paremmalla kohdentamisella voitaisiin samaan tapaan kääntää myös pitkäaikaistyöttömyyden negatiivinen kehityssuuntaus.

4. Komissio kehottaa parantamaan vanhempien työntekijöiden työllistyvyyttä ja osallistumista elinikäiseen oppimiseen. Lisäksi on löydettävä keinoja, joilla vähennetään varhaista työmarkkinoilta poistumista ja vahvistetaan lakisääteisten eläkeikien ja elinajanodotteen välistä yhteyttä.

Komission tausta-aineiston mukaan ikääntyneiden työntekijöiden työllisyysasteen nostaminen on tärkeää väestörakenteen muutosten vuoksi sekä julkisen talouden että tulevaisuuden työvoimatarpeiden kannalta.

Suomen eläkejärjestelmää uudistettiin vuonna 2005. Eläke-edut kytkettiin elinajanodotekertoiimeen vuonna 2009. Komission mukaan lakisääteinen eläkeikä ei ole tällä hetkellä yhteydessä elinajanodotteeseen. Koska elinajanodote kasvaa jatkuvasti, tällaisella kytkennällä voitaisiin osaltaan lisätä työvoiman tarjontaa, mutta auttaa myös varmistamaan eläkkeiden riittävyys. STM:n mukaan lakisääteistä eläkeikää ei Suomessa ole kytketty eliniän kasvuun.

Varhaiseläkejärjestelmiä on viime vuosina vähennetty, mutta edelleen on mahdollista parantaa ikääntyneiden työllisyyskannustimia. Esimerkiksi ikääntyneiden työntekijöiden lisäpäiväoikeus toimii pitkälti samaan tapaan kuin työttömyyseläke.

Ikääntyneiden työllisyysaste ja todellinen työelämästä poistumisikä ovat viime vuosikymmeninä tehdyistä parannuksista huolimatta muihin Pohjoismaihin verrattuna alhainen. Varhaiseläkkeen perusteena on hyvin usein työkyvyttömyys. Todellisen eläkeiän nostaminen edellyttää toimenpiteitä,

joissa otetaan huomioon myös työelämän laatu ja siihen osana kuuluva työntekijöiden hyvinvointi ja terveys. Tämä on tärkeää etenkin sen vuoksi, että työkyvyttömyyseläkkeellä olevien määrä on suuri.

Komissio toteaa Suomen käyttäneen vuodesta 2009 noin 14 miljoonaa euroa työympäristön parantamishankkeisiin. Näiden hankkeiden vaikutukset olisi arvioitava. Elinikäisen oppimisen tarjoamia mahdollisuuksia hyödyntävien osuus on Suomessa perinteisesti ollut hyvin suuri ja elinikäisen oppimisen merkitys on tärkeä myös vastaisuudessa, kun otetaan huomioon uudet osaamisvaatimukset ja väestömuutokset.

TEM:n mukaan komission tausta-aineistossa esittämä luku, noin 14 miljoonaa euroa työympäristön parantamishankkeisiin, on virheellinen. Luku koskee kansallisen uudistusohjelman tietorudussa esitettyä Tekes-esimerkkiä eikä vastaa kaikkea Suomessa käytettyä julkista rahoitusta. Valtion työelämän ja työolosuhteiden tutkimus ja kehitysrahoitusosuus oli vuonna 2010 runsas 21 miljoonaa euroa.

5. Komissio kehottaa edelleen avaamaan palvelusektoria erityisesti vähittäiskaupan osalta. Keinoina esitetään säätelyn uudistaminen ja esteiden purkaminen. Näin mahdollistetaan uusien toimijoiden tulo markkinoille.

Komission tausta-aineiston mukaan kilpailun lisääminen erityisesti palvelu-aloilla on entistä tärkeämpää tuottavuuden ja talouskasvun kannalta. Suomen syrjäinen sijainti ja alhainen väestötiheys heikentävät yritysten välistä kilpailua, minkä seurauksena tuottavuuden kasvu suljetulla sektorilla on melko vähäistä.

Elinkeinoelämän rakenteet ovat etenkin elintarviketeollisuudessa sekä tukku- ja vähittäiskaupassa pitkälle keskittyneet. Tämä saattaa osaltaan vaikuttaa korkeaan kuluttajahintatasoon, johon voivat tosin vaikuttaa myös pitkät etäisyydet. Vähittäishinnat ovat EU:n korkeimpia. Vähittäiskaupan alalla kilpailua haittaa edelleen sääntely, vaikka sitä on viime aikoina purettu, sekä ulkomaisten ja kotimaisten yritysten kohtaamat markkinoille pääsyn ja markkinoilta poistumisen esteet.

Komission mukaan vähittäiskaupan kilpailun esteenä on kansallinen sääntely. Tältä osin Suomi toivoisi komissiolta tarkennusta ja konkreettisia esimerkkejä siitä, minkä tyyppistä sääntelyä komissio erityisesti tarkoittaa ja, onko komission mukaan jotain sellaista kilpailua estävää sääntelyä, joka on erityisesti leimallista Suomen järjestelmässä.

Muille EU-maille esitettyjä suosituksia

Eri jäsenvaltioille on osoitettu vaihteleva määrä (3-7) suosituksia taloustilanteesta ja haasteista riippuen. Kysymys on toimenpiteistä, joihin tulisi ryhtyä vuosina 2011 - 2012. Ne kattavat finanssipolitiikan, julkisen talouden vakauden ja pitemmän ajan kestävyys, rahoitusmarkkinat, työmarkkinat sekä muut rakennetoimet, erityisesti markkinoiden toiminnan ja kilpailuympäristön kehittämisen. Niille maille Kreikka, Portugali, Irlanti, Romania), jotka ovat jo sitoutuneet noudattamaan EU:n ja IMF:n yhteisesti hyväksytyjä tiukkoja sopeutusohjelmia, ei ole osoitettu erityisiä lisäsuosituksia, vaan suositus on se, että näiden maiden edellytetään toteuttavan edellä mainittuja ohjelmia. Ohessa käydään läpi muille jäsenvaltioille esitetyt suositukset.

Itävaltaa kehoitetaan hyödyntämään noususuhdannetta vauhdittamalla toimia liiallisen alijäämän korjaamiseksi. Tämä tarkoittaa vuosina 2012 - 2013 rakenteellista sopeutusta, joka on vuosittain vähintään 0,75 % BKT:sta. Edelleen Itävallan edellytetään kehittävän budjettikehikkoaan siten, että se kattaa eri hallinnon tasot. Tämä koskee erityisesti terveydenhuoltosektoria. Kestävyys vahvistamiseksi komissio esittää, että Itävalta ryhtyy toimii purkaakseen järjestelmiä, jotka mahdollistavat ennenaikaisen eläkkeelle siirtymisen, sekä naisten lakisääteisen eläkeiän

kohottamiseksi. Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtymisen kriteerejä on sovellettava tiukasti. Tämän tulee tapahtua yhteistyössä työmarkkinaosapuolten kanssa. Työmarkkinoihin osallistumista on vahvistettava monin eri toimenpitein verotuksen ja sosiaaliturvan puolella, naisten ja miesten yhtäläistä kohtelua edistäen että koulutuspolitiikalla. Lopuksi todetaan, että Itävallan on vahvistettava kilpailua, erityisesti palvelualoilla. Erityisesti mainitaan pääsy erilaisiin ammatteihin sekä kilpailuviranomaisten toimivallan vahvistaminen. Palveludirektiivin täytäntöönpanoa on vauhditettava.

Belgian edellytetään hyödyntävän talouden elpymistä liiallisen alijäämän poistamiseksi. Huomio tulisi kohdistaa erityisesti budjetin menopuoleen. Vuoden 2012 budjetin tulisi sisältää 0,75 % BKT:sta suuruiset rakenteelliset korjaustoimet. Samalla tulisi varmistaa sopeutuksen jatkuminen kohti keskipitkän aikavälin tavoitetta. Kestävyyden vahvistaminen edellyttää strategiaa ikäsidonnaisten menojen rajoittamiseksi. Olisi nostettava todellista eläkkeelle siirtymisikää ja kytkettävä virallinen eläkeikä elinajan-odotteeseen. Belgiaa kehoitetaan myös kiinnittämään huomiota pankkisektoriin rakenteellisiin heikkouksiin ja saattamaan tätä koskeva rakennesopeutus päätökseen. Yhdessä työmarkkinaosapuolten kanssa olisi uudistettava palkoista sopimista ja palkkojen indeksointia, jotta palkkakehitys heijastaisi paremmin tuotavuutta ja kilpailukykyä. Työmarkkinoiden osallistumista olisi vahvistettava alentamalla erityisesti matalapalkkaisten korkeaa verotusta budjettineutraalisti. sekä kiinnittämällä huomiota työttömyyskorvausten tasoon. Yleisesti ottaen olisi tarkistettava verotuksen rakennetta ja tehostettava aktiivista työvoimapolitiikkaa kohdentaen se ikääntyviin työntekijöihin ja haavoittuviin ryhmiin. Lopuksi todetaan, että vähittäiskaupan kilpailutilannetta olisi parannettava ja lisättävä kilpailua sähkö- ja kaasumarkkinoilla lisäämällä sektorikohtaisten sääntely- ja kilpailuviranomaisten tehokkuutta.

Bulgariaa kehoitetaan spesifioimaan budjettistrategiaansa vuosille 2012 - 2014 julkisen talouden sopeutuksen vauhdittamiseksi kohti keskipitkän aikavälin tavoitetta. Menokehityksen tulisi vastata talouden keskipitkän aikavälin potentiaalista kasvua ja samalla tulisi kiinnittää huomiota menoihin, joilla voidaan vahvistaa talouskasvua. Budjettisuunnittelun ennustettavuutta tulee vahvistaa ja samalla kehittää keskipitkän ajan budjettikehikkoa kaikilla hallinnon tasoilla. Eläkeuudistusta tulee nopeuttaa ja samalla on kiinnitettävä huomiota ikääntyvien työntekijöiden pysymiseen työmarkkinoilla. Palkkakehityksen tulisi vastata paremmin tuotavuutta ja tukea kilpailukykyä. Köyhyyden vastainen taistelu ja sosiaalisen osallisuuden vahvistaminen ovat haasteita erityisesti haavoittuvien ryhmien kohdalla. Tämän vuoksi olisi tehostettava työvälityspalveluja sekä kiinnitettävä huomiota matalan ammattitaidon omaaviin nuoriin. Olisi toteutettava koulutusuudistus. Hallinnollista kapasiteettia on vahvistettava keskeisillä aloilla, jotta julkisia palveluja voidaan tehostaa ja julkisten varojen käytön laatua parantaa. Lopuksi kiinnitetään huomiota energiamarkkinoiden sääntelyviranomaisen asemaa ja alan avaamiseen kilpailulle sekä yleisemmin rakennusten energiatehokkuuden parantamisen kannustimien aikaansaamiseen,

Kyprosta kehoitetaan ryhtymään toimiin liiallisen alijäämän korjaamiseksi pysyvällä tavalla vuonna 2012. Menokontrollia on parannettava ja ennustettua parempaa tulokehitystä tulee käyttää alijäämän ja velkaantumisen alentamiseen. Vuoden 2012 budjettivalmistelujen yhteydessä tulisi ottaa käyttöön monivuotinen, sitova budjettikehikko ja korjausmekanismi samalla, kun budjetointimenettelyjä kehitetään. Pankkivalvontaa on tehostettava riskien havaitsemiseksi varhaisessa vaiheessa. Pitkän aikavälin kestävyys edellyttää uudistustoimia, joilla eläke- ja terveydenhuoltomenojen kehitystä voidaan hallita ottaen huomioon ikäsidonnaisten menojen kasvu. Olisi kytkettävä eläköitymisikä elinajan odotteeseen ja samalla huolehdittava köyhyysriskin alla olevista ikääntyneistä. Kansallisen terveydenhuollon vakuutusjärjestelmän käyttöönottoa olisi edistettävä. Kyproksen on kiinnitettävä huomiota palkoista sopimiseen ja indeksointiin tuotavuuden ja kilpailuvuon kannalta. Olisi kehitettävä ammattikoulutusta ja harjoittelua, jota työmarkkinat toimisivat paremmin ja jotta alhaisen ammattitaidon omaavat, naiset ja ikääntyneet pääsisivät koulutukseen ja harjoitteluun. Palvelutuotannon jäljellä olevat rajoitukset olisi poistettava. Kilpailua verkostotoimialoilla olisi vahvistettava lisäämällä hintojen asettamisen vapautta. Erityistä huomiota kiinnitetään myös vesivarojen hallinnan kestävyYTEEN ja oikeudenmukaisuuteen.

Tsekillle osoitetut suositukset painottavat vuoden 2011 budjetin täytäntöönpanoa mahdollisten meno- ja tulopoikkeamien varalta. Vuoden 2012 budjettisuunnitelmat on toteutettava ja vuoden 2013 osalta toimenpiteet tulisi täsmentää. Kasvun kannalta keskeisiä menoja ei saisi leikata ja liikkumavaraa tulisi käyttää välillisten verojen kasvattamiseen ja veronkierron ehkäisemiseen. Tsekin tulisi toteuttaa myös kokonaisvaltainen eläkeuudistus julkisen talouden kestävyys- ja eläkkeiden riittävyyden varmistamiseksi. Lakisääteistä eläkeikää tulisi korottaa suunniteltua nopeammin ja yksityistä säästämistä tulisi edistää. Järjestelmän tulisi olla riittävän houkutteleva, jotta siitä muodostuisi tarpeeksi laaja-alainen. Työmarkkinoilla tulisi pienten lasten vanhempien paluuta työmarkkinoille edistää ja lisätä joustavien työllisyysjärjestelyjen houkuttelevuutta. Julkisten työnvälityspalvelujen toimintaa ja kapasiteettia on tehostettava. Tarvitaan räätälöityjä harjoitteluohjelmia erityisesti erilaisille haavoittuville ryhmille. Liiketoimintaympäristön laatua on parannettava ja kehitettävä korruption vastaista strategiaa. Olisi satava aikaan läpinäkyvä järjestelmä akateemisten instituutioiden laadun arvioimiseksi ja kytkettävä se rahoitukseen, jotta kolmannen asteen koulutus tehostuisi.

Saksalle osoitetaan neljä suositusta. Ensimmäinen koskee vuoden 2012 ja sen jälkeistä budjettistrategiaa. Budjettisääntöjä tulisi soveltaa myös osavaltiotasolla. Seuranta ja sanktiointia tulisi vahvistaa. Konsolidoinnin tulisi olla kasvuystävällistä ja varmistaa koulutuksen rahoitus painottaen samalla terveydenhuollon ja pitkäaikaishoivan. Saksan odotetaan panostavan myös rahoitussektorin rakennesopeutukseen, erityisesti Landesbankien osalta. Työmarkkinoiden kannalta pääsy koulutukseen ja harjoitteluun nähdään tärkeänä samoin kuin korkean verokiilan alentaminen matalapalkkaisilta. On kiinnitettävä huomiota myös lasten päivähoitoon ja kannustimiin, joilla perheen toisen ansaitsijan kannattaisi osallistua työelämään. Lopuksi suosituksissa painotetaan kilpailuympäristön uudistuksia kuten pääsyä joillekin ammattialoille, verkostotoimialojen kilpailun edistämistä sekä energian tuotantoa ja jakelua.

Tanskan edellytetään korjaavan liiallisen alijäämänsä vuoteen 2013 mennessä ja toteuttavan tämän ja ensi vuoden budjettisuunnitelmansa. Jos näkymät paranevat on sopeutusta jouduttava. Menokontrollia on vahvistettava hyväksymällä sellaiset monivuotiset menokatot eri hallinnon tasoille, jotka ovat linjassa yleisten keskipitkän ajan budjettitavoitteiden kanssa. Tanskan tulisi luopua vapaaehtoisesta varhaiseläkejärjestelmästä, uudistaa työkyvyttömyyseläkejärjestelmä ja kohdentaa työllistämistuki paremmin haavoittuviin ryhmiin. Koulutuksen laatua koskevia uudistuksia tulisi nopeuttaa ja koulupudokkaiden osuutta tulisi vähentää erityisesti ammatillisessa koulutuksessa. Kilpailun esteitä tulee vähentää varsinkin paikallisissa palveluissa ja vähittäiskaupassa. Maankäyttölainsäädäntöön on syytä kiinnittää huomiota kuten myös julkisiin hankintoihin. Asuntomarkkinoilla tarvitaan ennaltaehkäiseviä toimia mm. verojärjestelmien osalta.

Viron suosituksissa edellytetään julkisen talouden saavuttavan rakenteellinen ylijäämä vuonna 2013. Nimellinen alijäämä ei saisi ylittää ensi vuonna 2,1 % BKT:sta, mikä edellyttää tiukkaa menokuria ja julkisen menotalouden tehostamista. Työvoiman kysyntää olisi tuettava vähentämällä verotusta budjettineutraalilla tavalla matala- ja keskipalkkaisilta. Työvoimapolitiikan tulisi kohdistua nuoriin ja pitkäaikaistyöttömiin erityisesti korkean työttömyyden alueilla, jota vältetään köyhyysriskejä. Energiaintensiteettiä olisi alennettava ja tehokkuutta lisättävä varsinkin rakennuksissa ja kuljetusalalla. Lopuksi kiinnitetään huomiota koulutusuudistukseen, koulutuksen laatuun ja saatavuuteen. Työmarkkinoiden ja matalan ammattitaidon omaavien (elinikäinen oppiminen) tarpeet tulisi huomioida paremmin.

Kreikkaa koskevissa suosituksissa viitataan neuvoston päätökseen, joka liittyy EU:n ja IMF:n ohjelmien täytäntöönpanoon eikä tässä yhteydessä mainita mitään uusia spesifejä toimenpiteitä.

Espanjalle osoitetuissa suosituksissa painotetaan vuosia 2011 ja 2012 koskevien alijäämätavoitteiden saavuttamista kaikilla hallinnon tasoilla ja korostetaan alijäämä- ja velkakontrollia erityisesti aluetasolla. Jos tavoitteet eivät ole toteutumassa odotetulla tavalla, on oltava valmis uusiin

toimenpiteisiin. Menokasvu on pidettävä BKT-kasvun alapuolella. Olisi toteutettava kaikkia hallinnonaloja koskeva menosääntö. Esitetty eläkeuudistus on hyväksyttävä eläkeiän pidentämiseksi kuten myös eläkkeiden laskemista koskeva menettely, joka ottaa huomioon työvuodet. Eliniän odote pitäisi ottaa huomioon eläkeuudistuksessa ja pyrittävä kohottamaan todellista eläkkeelle siirtymisikää. Pankkisektorille on vahvistettava käynnissä olevaa säästöpankkien rakennesopeutusta ja kiinnitettävä huomiota hallintorakenteisiin. Olisi alennettava työvoimakustannuksia puuttamalla sosiaaliturvamaksuihin, budjettineutraalisti esimerkiksi muuttamalla verorakennetta alv:n ja energiaverojen suuntaan. Olisi uudistettava palkka-neuvottelujen rakennetta ja indeksointijärjestelmää, jotta tuottavuus sekä paikalliset ja yrityskohtaiset seikat otettaisiin paremmin huomioon. Syyskuun 2010 työmarkkinauudistusten ja aktiivisen työvoimapolitiikan uudistuksen vaikutuksia olisi arvioitava ja jos tarpeen olisi tehtävä lisää uudistuksia, jotka vähentävät työmarkkinoiden segmentointia. Tähän liittyy myös toimia, jotka koskevat koulutusjärjestelmää sekä ammatilliseen koulutukseen ja harjoitteluun osallistumista. Lopuksi Espanjan odotetaan toteuttavan kilpailua koskevia uudistuksia kuten avaamaan pääsyä eri ammatteihin ja korjaamaan sääntely-ympäristöä. Tarvitaan myös toimia liiketoimintaympäristön parantamiseksi.

Ranskan odotetaan sopeuttavan julkista talouttaan rakenteellisesti enemmän kuin 1 % BKT:sta vuosina 2010-2013. Liiallinen alijäämä tulee poistaa 2013. Tarvitaan tietoa spesifeistä toimenpiteistä ja valmiutta käyttää mahdolliset lisätulot alijäämien ja velan alentamiseen. Eläkejärjestelmän kestävyyttä on arvioitava ja lisätoimiin on ryhdyttävä, jos tarvitaan. Työmarkkinoilla on puututtava segmentoitumiseen ja arvioitava työllisyysturvaa koskevaa lainsäädäntöä kuten myös minimipalkkaa työpaikkojen luomisen kannalta. Harjoittelumahdollisuuksia on parannettava ikääntyneiden työntekijöiden tukemiseksi. Työnvälitystä on kehitettävä ja toimia lisättävä varsinkin pitkäaikaistyöttömyyden riskin vähentämiseksi. Verojärjestelmän tehokkuutta on lisättävä ja siirryttävä pois työn verotuksesta kuten myös monista eri vähennysjärjestelmistä. Erityisesti palveluissa ja vähittäiskaupassa olisi poistettava perusteettomia rajoituksia.

Unkarille osoitetut suositukset edellyttävät julkisen talouden kiristämistä siten, että estetään 3 %:n viitearvon ylitys jälleen vuonna 2012. Vuosien 2012 ja 2013 tavoitteiden saavuttamiseksi tarvitaan lisätoimia viimeistään vuonna 2012. On varmistettava keksipitkän aikavälin tavoitteen saavuttaminen ohjelmakauden lopulla. Julkisen talouden perustuslaillista kehikkoa on operationalisoitava. Finanssipoliittisen neuvoston tehtävää on laajennettava koko syklin mittaiseksi. Budjettikehikon tulee olla monivuotinen. Työmarkkinoiden osalta esitetään verouudistusta, joka kohdistuu matalapalkkaisiin sekä kiinnitetään huomiota naisten työhön osallistumiseen. Edelleen on tärkeää vahvistaa julkisia työnvälityspalveluja ja lisätä niiden hatua ja tehokkuutta. Olisi räätälöitävä ohjelmia erityisryhmille. Lopuksi tarvitaan toimia liiketoimintaympäristön parantamiseksi kuten sääntelyuudistusta ja hallinnollisen taakan vähentämistä. Pienten ja keskisuurten yritysten tukijärjestelmiä olisi arvioitava.

Irlantia koskevissa suosituksissa viitataan neuvoston päätökseen, joka liittyy EU:n ja IMF:n ohjelmien täytäntöönpanoon eikä tässä yhteydessä mainita mitään uusia spesifejä toimenpiteitä.

Italian edellytetään toteuttavan suunniteltu julkisen talouden sopeutus vuosina 2011 ja 2012 liiallisen alijäämän korjaamiseksi. Vuosien 2013-2014 osalta olisi sovittava konkreettisista toimenpiteistä. uuden monivuotisen budjettikehikon yhteydessä lokakuussa 2011. Kehikkoa tulisi vahvistaa omaksumalla sitovat menokatot ja tehostamalla eri hallinnon tasojen seuranta. Työmarkkinoiden segmentointia tulisi vähentää puuttamalla työllisyysturvaa koskevana lainsäädäntöön ja uudistamalla työttömyysturvajärjestelmää kokonaisvaltaisesti. Myös naisten työhön osallistumista tulee edistää eri tavoin. palkkojen määräytymisen tulisi heijastaa paremmin tuotavuutta ja yritys- ja paikallistason olosuhteita. palvelualojen kilpailua tulee avata. Pienten ja keskisuurten yritysten pääsyä pääomamarkkinoille tulee edistää poistamalla sääntelyesteitä ja vähentämällä kustannuksia. Yksityisen sektorin t&k- ja innovaatiotoimintaa ja sen kannustimia tulisi laajentaa. EU-tukien vaikutusta alue-erojen vähentämiseksi tulisi parantaa kansallisella rahoituksella.

Liettualta odotetaan pysyväluontoisia lisätoimia, jota liiallinen alijäämä saadaan korjattua vuonna 2012. Tarvitaan vähintään 0,5 %:n rakenteellinen sopeutus keskipitkän ajan tavoitteen saavuttamiseksi. Budjettikehikkoa olisi parannettava ottamalla käyttöön sitovat menokatot. Eläkejärjestelmän uudistaminen olisi pantava täytäntöön. Eläköityvien veroesteitä työnteolle tulisi vähentää. Työmarkkinoiden joustavuutta tulee lisätä. Sosiaaliturvajärjestelmä ei saisi olla esteenä työnteolle. Valtion omistamia yrityksiä koskeva uudistuspaketti on pantava täytäntöön siten, että valtio-omistajan eri funktiot (omistajuus, hallinto) ovat selkeästi erilliset. Rakennusten energiatehokkuutta on parannettava ja energian verotusta ml kulkuneuvojen verotus olisi lisättävä. Energia- ja vähittäissectoreilla olisi vahvistettava kilpailua.

Luxemburgille osoitetut budjettisuositukset koskevat toimia keskipitkän aikavälin tavoitteen saavuttamiseksi. Sen lisäksi pitkän ajan kestävyys vuoksi tarvitaan eläkeuudistus ml toimet, joilla ikääntyvien työntekijöiden osallistumista vahvistetaan. Virallisen eläkeiän tulisi heijastaa elinajan odotetta. Palkkojen määräytymisen tulisi heijastaa tuottavuutta ja kilpailukykyä. Lopuksi kiinnitetään huomiota nuorisotyöttömyyteen ja siihen, että koulutuksen tulisi paremmin ottaa huomioon työvoiman kysyntä.

Latviaa koskevissa suosituksissa viitataan neuvoston päätökseen, joka liittyy EU:n ja IMF:n ohjelmien täytäntöönpanoon eikä tässä yhteydessä mainita mitään uusia spesifejä toimenpiteitä.

Maltalle osoitetuissa suosituksissa korostetaan liiallisen alijäämän poistamista vuonna 2011 ja mahdollisia lisätoimia, jos tavoite on vaarassa. Jotta keskipitkän ajan strategia olisi uskottava, on määriteltävä konkreettiset toimet, luotava sitova kehikko ja parannettava budjettiseuranta. Eläkejärjestelmän kestävyys varmistamiseksi on vauhditettava eläköitymisiän nostoa. Lakisäänteisen eläkeiän nostamisen ohella tarvitaan aktiivista ikääntymisstrategiaa sekä ennen aikaista eläkkeelle siirtymistä tukevien järjestelmien purkamista. Koulutusjärjestelmien tulisi tukea työvoimatarpeita. Tämä koskee korkeampaa koulutusta sekä ammatillista opiskelua ja harjoittelua. Koulun keskeyttämiseen on puututtava paneutumalla sen syihin ja luotava seurantajärjestelmä. Automaattinen palkkaindeksointijärjestelmä on uudistettava, jotta tuottavuus ja kilpailukyky otetaan paremmin huomioon. Riippuvuutta tuontiöljystä on vähennettävä ja uusiutuvan energian tuotantoon kohdistuvia investointeja on lisättävä kuten myös energian käytön tehokkuutta.

Alankomaille suositetaan budjettistrategiasta kiinni pitämistä vuonna 2012 ja sen jälkeen. Liiallisen alijäämän poistamisen tulee olla kestävä ja kasvuystävällistä. Lakisääteistä eläkeikää on nostettava kytkeillä se eliniän odotteeseen ja toimeenpanemalla muita toimia todellisen eläköitymisiän nostamiseksi. tarvitaan suunnitelma pitkäaikaishoivan uudistamiseksi. Kannustimia perheen toisen ansaitsijan työhön osallistumiseen olisi lisättävä. Tarvitaan toimia, joilla haavoittuviin ryhmiin kuuluvia integroitaisiin työmarkkinoihin. On edistettävä innovaatioita, yksityisiä t&k-investointeja sekä yritystoiminnan ja tieteen harjoituksen yhteyksiä. Liikenneuhkiin liittyviin kustannuksiin on puututtava vaihtelevien tariffien, raideliikenteen ja tienkäytön hinnoittelun avulla.

Puolaa koskevissa suosituksissa painotetaan toimia liiallisen alijäämän poistamiseksi vuoteen 2012 mennessä. Menoleikkaukset eivät saisi koskea kasvun kannalta tärkeitä eria ml EU-rahastojen käyttö. Samalla on kuitenkin tähdättävä keskipitkän aikavälin tavoitteeseen. Tarvitaan lainsäädäntö, jolla otetaan käyttöön pysyvä menosääntö vuonna 2013. Se on oltava yhtäpitävä eurooppalaisen tilastoinnin ja tilinpidon kanssa. Eri hallinnon tasojen välinen koordinaatio on varmistettava. On nostettava kuten on suunniteltu lakisääteistä eläkeikää ja kytkettävä se eliniän odotteeseen. Maanviljelijöiden eläkerahastomaksujen tulisi heijastaa tuloja. On toteutettava elinikäisen oppimisen strategia ja kehitettävä ammatillista koulutusta ja harjoittelua ikääntyville ja matalan ammattitaidon omaaville työntekijöille. Myös korkeampaa koulutusta on uudistettava siten, että se vastaa työmarkkinoiden tarvetta. Naisten osallistumista työelämään on lisättävä päivähoitoa kehittämällä. Investointeja energian tuotantoon on kehitettävä siten, että matalahiili-teknologiat otetaan käyttöön ja rajat ylittävät yhteydet lisääntyvät.

Rautatieyhteyksien kehittämiseen ja infrastruktuuriin on kiinnitettävä huomiota. Rakennus- ja kaavoituslainsäädäntöä on yksinkertaistettava.

Portugalia koskevissa suosituksissa viitataan neuvoston päätökseen, joka liittyy EU:n ja IMF:n ohjelmien täytäntöönpanoon eikä tässä yhteydessä mainita mitään uusia spesifejä toimenpiteitä.

Romaniaa koskevissa suosituksissa viitataan neuvoston päätökseen, joka liittyy EU:n ja IMF:n ohjelmien täytäntöönpanoon eikä tässä yhteydessä mainita mitään uusia spesifejä toimenpiteitä.

Ruotsille on osoitettu vain kolme suositusta. Finanssipolitiikan tulisi tähdätä keskipitkän ajan tavoitteeseen ja välttää myötäsiklisyyttä nykyisen korkeasuhdanteen oloissa. On ryhdyttävä ennaltaehkäiseviin toimiin niiden makrotalouden riskien varalta, jotka liittyvät asuntohintojen nousuun ja kotitalouksien velkaantumiseen. Tämä koskee asuntolainajärjestelmää, vuokrasääntelyä, kiinteistöverotusta ja rakennuslupakäytäntöjä. Lopuksi on seurattava nuorten ja muiden haavoittuvien ryhmien työhön osallistumista.

Sloveniaa kehoitetaan pitämään kiinni vuoden 2012 alijäämätavoitteestaan ja mahdollisesti ryhtymään uusiin toimiin, jos tavoitteista ollaan lipsumassa. Samoin viitataan keksipitkän aikavälin tavoitteen saavuttamiseen ja tarvittaviin rakenteellisiin toimiin menokehityksen hallitsemiseksi. Tähän liittyy myös tarve saada aikaan sitova keskipitkän ajan budjettikehikko. Eläkejärjestelmän kestävyys on varmistettava samalla kun pidetään kiinni eläkkeiden riittävydestä. Ikääntyvien työntekijöiden työllisyysastetta olisi nostettava lisäämällä myöhäisen eläköitymisen kannustimia tai kehittämällä aktiivista työvoimapolitiikkaa ja elinikäistä oppimista. Pankkisektorin valvomiseksi ja pankkien taseiden siivoamiseksi tarvitaan lisätoimia. Työmarkkinoiden sopimusjärjestelmiä on uudistettava, jotta pysyvät ja väliaikaiset työsuhteet olisivat tasapainossa oikeuksien ja velvollisuuksien suhteen. Työmarkkinoiden osaamiseen ja julkisiin työvoimapalveluihin on kiinnitettävä huomiota. Lopuksi Sloveniaa kehoitetaan puuttumaan säädeltyjen ammattien suojaan ja kilpailuviranomaisten hallinnolliseen kapasiteettiin.

Slovakialle osoitetuissa suosituksissa kehoitetaan hallitusta toteuttamaan budjettipolitiikkaa vuosina 2012-2013 siten, että liiallinen alijäämä poistuu vuonna 2013. Arvonlisäveron kantamisen tehostamiseen sisältyy tulonlisäysmahdollisuuksia. Julkisen talouden hallintaa varten tarvitaan monivuotiset menokatot, jotka kattavat sekä keskushallinnon että sosiaaliturvasektorin. Slovakialle suositetaan myös itsenäisen finanssipoliittisen neuvoston perustamista ja painotetaan julkisen talouden ajantasaisen tietojen keruun merkitystä. Eläkejärjestelmää tulisi kehittää liittäen se eliniän odotteeseen sekä luomalla kannustimia, jolla vahvistetaan rahastoidun järjestelmän elinkykyisyyttä. Työmarkkinoilla kiinnitetään huomiota matalan ammattitaidon omaavien työntekijöiden verokiilaan, jota olisi alennettava. Myös työvoimapalvelujen hallinnollista kapasiteettia tulee lisätä. Koulutusuudistusten täytäntöönpanoa tulisi vauhdittaa ja korkeamman koulutuksen laatua parantaa. Elinikäisen oppimisen kannustimia tulee lisätä. Julkisten hankintojen tehostamiseen on kiinnitettävä huomiota.

Ison-Britannian suositukset painottavat julkisen talouden sopeutusta siten, että alijäämä olisi budjettivuonna 2012 - 2013 6,2 % BKT:sta. Mitään lipsumista ei saisi tapahtua menoleikkauksissa. Kasvua vahvistavia menoja tulisi priorisoida. Asuntohintojen vaihteluiden heilahtelujen vaikutus julkiseen talouteen, rahoitusmarkkinoilla ja koko talouteen tulisi olla uudistuksen kohteena. Uudistuksen tulisi kattaa asuntolainoituksen, kiinteistöverotuksen ja suunnittelujärjestelmän. On syytä kiinnittää huomiota nuorisotyöttömyyteen ja luoda strategia koulun keskeyttämisen vähentämiseksi vuoden 2012 loppuun mennessä. Ammatillista osaamista tulisi kehittää. Komissio suosittaa myös työttömien kotitalouksien määrän vähentämistä ja työhön osallistumisen vahvistamista tarjoamalla päivähoitopalveluita. Lopuksi esitetään yksityisen sektorin sekä pienten ja keskisuurten yritysten rahoituksen saatavuutta parantavia toimia.

Euroaluetta koskevat suositukset painottavat esitetyistä budjettitavoitteista kiinni pitämistä ja jos mahdollista uusien sopeutustoimien toteuttamista. Euromaita kannustetaan varmistamaan budjettikuri sekä kansallisella että muilla hallinnon tasoilla omaksumalla budjettisääntöjä ja sitovia budjettikehikoita sekä toteuttamaan sosiaaliturvajärjestelmää koskevia uudistuksia kestävyysvarmistamiseksi. Jäsenvaltioiden on parannettava rahoitusjärjestelmän toimintaa ja vakautta. Tässä viitataan myös tuleviin stressitesteihin ja niiden jälkeisiin mahdollisiin korjaustoimiin. Komissio esittää myös verosuosituksia ja painottaa tässä uudistusten kasvuvaikutuksien huomioon ottamista. Samoin toistetaan tarve sopeuttaa palkkojen määräytymismekanismeja ja indeksijärjestelmiä tuottavuuden ja kilpailukyvyn näkökulmasta. Palvelusektorin uudistuksiin on syytä kiinnittää huomiota. Erityisesti painotetaan ammatillisten palvelujen, vähittäiskaupan ja verkostotoimialojen rajoitusten poistamista. Lopuksi todetaan, että jäsenvaltioiden on pantava täytäntöön Euro plus – sitoumuksensa kasvun, kilpailukyvyn ja työllisyyden edistämiseksi.

Komission ehdotus Suomen näkökulmasta

Suomessa on kiinnitetty huomiota siihen, että komissio on yhdistänyt talouspolitiikan ja työllisyyden suuntaviivojen perusteella annetut suositukset, vaikka komissio toteaa niillä olevan eri oikeusperustan. Suosituksista ei ilmene, mitkä niistä on annettu 121 artiklan ja mitkä 148 artiklan perusteella. Uuden ohjausjakson alkaessa suositusten oikeusperustan tulisi olla selvä.

Komissio esittää Suomelle suosituksen vahvistaa lakisääteisten eläkeikien ja elinajanodotteen välistä yhteyttä. Suomessa tärkein tavoite on työurien pidentäminen. Tämän vuoksi tarvitaan toimenpiteitä, joilla voidaan kannustaa vanhempia työntekijöitä pysymään pidempään työmarkkinoilla. Tarvitaan myös toimenpiteitä, joilla vähennetään ennen aikaista poistumista työmarkkinoilta ja nostetaan tosiasiallista eläkkeellesiirtymisikää. Tämän lisäksi voidaan edelleen harkita lakisääteisten eläkeikärajojen kytkemistä lähemmin elinajan odotteen kasvuun konsultoiden työmarkkinajärjestöjä sekä huomioiden kansalliset käytänteet.

Yleisemmin on syytä kiinnittää huomiota siihen, kuinka komission ehdotus tukee monenkeskistä valvontaa ja talouspolitiikan koordinaatiota EU:ssa ja euroalueella. Se että suositukset ovat entistä laaja-alaisempia ja koskevat kasvun ja työllisyyden kannalta keskeisiä politiikkalohkoja ja niihin liittyviä kansallisia haasteita, on hyödyllistä, koska rakennetoimet ovat keskeinen osa myös yhteistä politiikkastrategiaa. Toisaalta julkista taloutta ja finanssipolitiikkaa koskevat suositukset ovat monelta osin entistä ylimalkaisempia eivätkä välttämättä sisällä yhtä yksityiskohtaisia suosituksia kuin aiemmin. Koska haasteet tällä alueella ovat vähintäänkin yhtä vaativia kuin ennen, olisi syytä kiinnittää huomiota tiiviimmän koordinaation ja monenkeskisen valvonnan tarpeeseen.

LIITTEET

Asiasanat

Hoitaa **VM**

Tiedoksi
